

Så använder du Kunskapsbanken

[Introduktion](#)

[Strukturen](#)

[Artiklar](#)

[Artikelfakta](#)

[Sök och hitta](#)

[Textstorlek och utskrift](#)

[Smått å gott](#)

Observera

Eftersom Kunskapsbanken uppdateras kontinuerligt kanske inte alla exempel i denna manual visar exakt hur det ser ut när du använder Kunskapsbanken

uppdaterad 2022-09-23

Introduktion

Kunskapsbanken är en sökbar databas som är grupperad i ämnesområden.

Under varje huvudområde finns informationen strukturerad i artiklar i ett informationsträd.

I artiklarna finns den information du söker. Där finns oftast också länkar till andra artiklar och till externt material såsom författningstexter, myndighetsinformation med mera.

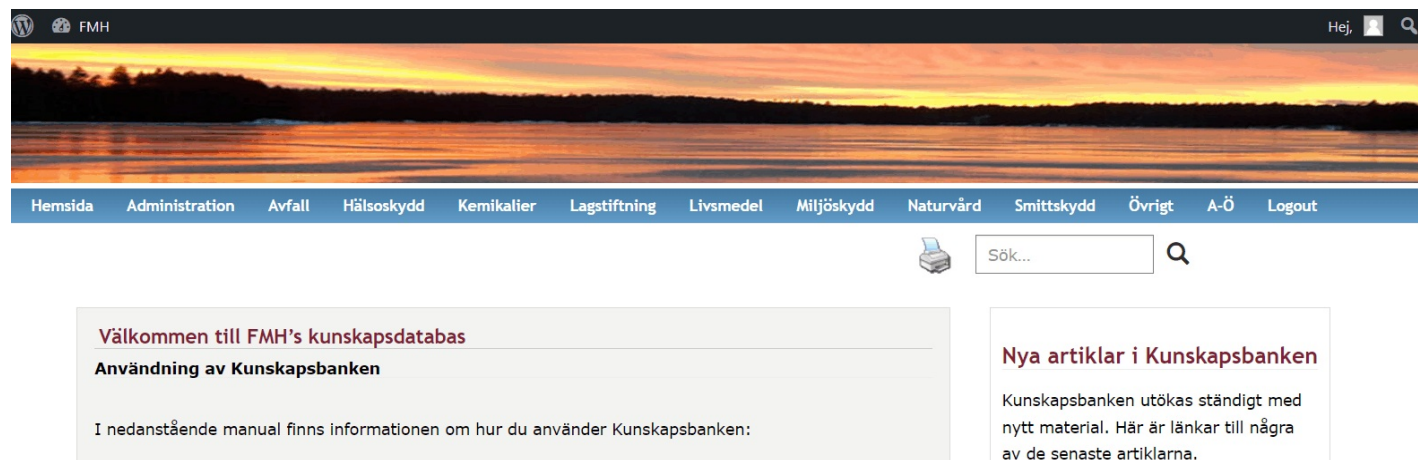
Logga in på Kunskapsbanken

Kunskapsbanken är en del av Forum Miljö & Hälsa (FMH) och nås på länken <http://www.fmh.se/kunskapsbanken/>

Länken leder till en sida med allmän information, prislista med mera för Kunskapsbanken.

Där finns också en länk för att logga in. Klicka den och ange sedan användarnamn och lösenord som du fått av FMH.

När du loggat in på Kunskapsbanken kommer du till dess hemsida och det ser ut så här:

Välkommen till FMH's kunskapsdatabas
Användning av Kunskapsbanken

I nedanstående manual finns informationen om hur du använder Kunskapsbanken:

Nya artiklar i Kunskapsbanken

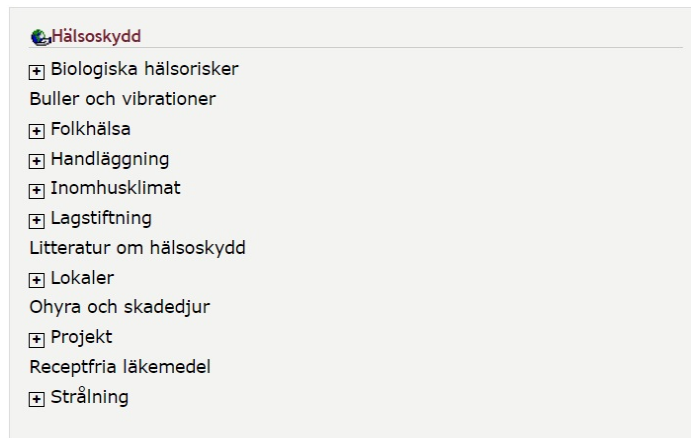
Kunskapsbanken utökas ständigt med nytt material. Här är länkar till några av de senaste artiklarna.

Den högsta nivån i Kunskapsbankens struktur kallar vi **huvudområden**. De syns alltid i skärmbildens övre del:

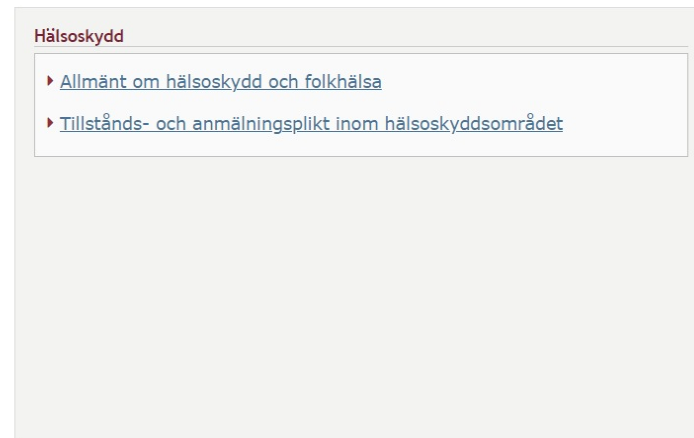
Hemsida Administration Avfall Hälsoskydd Kemikalier Lagstiftning Livsmedel Miljöskydd Naturvård Smittskydd Övrigt A-Ö Logout

Under varje huvudområde finns en trädstruktur med **delområden**.

Så här ser den ut under huvudområde Hälsoskydd:

Trädstrukturen kan expanderas med hjälp av plustecknen. Se exempel [på nästa sida](#)

Här till höger ser man titlarna till de artiklar som hör till den del av trädstrukturen som är vald. Här är inget valt, utan det är trädstrukturens toppnivå som visas. Direkt under Hälsoskydd finns alltså dessa två artiklar.

Två lite speciella delområden är Handläggning och Projekt. De finns under flera huvudområden, bland annat Hälsoskydd så som synes ovan.

Handläggning: Här finns checklistor, blanketter, rutiner med mera, främst från olika miljökontor och miljösamverkan.

Projekt: Här finns information om tillsynsprojekt som genomförts på olika håll i landet.

Så använder du Kunskapsbanken

[Introduktion](#)

[Strukturen](#)

[Artiklar](#)

[Artikelfakta](#)

[Sök och hitta](#)

[Textstorlek och utskrift](#)

[Smått å gott](#)

Strukturen (sid 2 av 2)

Nu har vi klickat på plustecknet vid Inomhusklimat. Därefter har vi valt Fukt och Lukt genom att klicka på det. Till höger syns då alla artiklar som finns under rubrik Fukt och Lukt.

The screenshot shows the website's navigation menu on the left and a list of articles on the right. The menu is under the heading 'Hälsoskydd' and includes categories like 'Biologiska hälsorisker', 'Folkhälsa', 'Inomhusklimat', and 'Lagstiftning'. Under 'Inomhusklimat', 'Fukt och Lukt' is selected. The article list on the right, titled 'Fukt och Lukt', contains links to various topics such as 'Allmänt om fukt', 'Bedömning och jämförelser vid fuktproblem', and 'Rättsfall fukt och mögel'.

Lite mer om huvudområdena

Hemsida Administration Avfall Hälsoskydd Kemikalier Lagstiftning Livsmedel Miljöskydd Naturvård Smittskydd Övrigt A-Ö Logout

De svarar i stort mot de arbetsområden man arbetar med på ett miljökontor. Några upplysningar:

Administration innehåller bland annat *Myndighetsutövning* (handläggning av beslut, avgifter och sanktioner, tillsynsplanering med mera) och *Miljöledning*.

Lagstiftning redovisar översiktligt författningar inom olika områden, samt ger allmän information om lagstiftning. Men rubriken Lagstiftning finns också som delområde under de flesta huvudområden, och där ges närmare information om lagstiftningen för just det området.

Övrigt. Här finns bland annat *Planer och bygglov*, *Beredskap*, *Provtagning och undersökning* och *Kartor*

A-Ö är ett alfabetiskt index med korta förklaringar till ord och begrepp på alla områden, ett slags miniartiklar. Det är alltså egentligen inte ett huvudområde.

[Introduktion](#)

[Strukturen](#)

[Artiklar](#)

[Artikelfakta](#)

[Sök och hitta](#)

[Textstorlek och
utskrift](#)

[Smått å gott](#)

Artiklar

Varje artikel utgörs av en webbsida. Alla artiklar är uppbyggda på samma sätt, med en **sammanfattning** (överst) och **artikelfakta** (till höger) samt **själva artikeln**. Under artikelns titel anges **Ämnesområde** som visar sökvägen till artikeln. Man kan alltid gå bakåt i strukturen inom aktuellt område eller byta till ett nytt huvudområde i sidhuvudet.

Här är ett exempel på artikel (de flesta artiklar är längre än så här).

Hemsida Administration Avfall Hälsoskydd Kemikalier Lagstiftning Livsmedel Miljöskydd Naturvård Smittskydd Övrigt A-Ö Logout

Nickel

Ämnesområde: [Kemikalier](#) » [Bedömning av kemikalier](#) » [Farliga ämnen](#) » [Information om kemiska produkter och ämnen](#) » [Metaller](#)

Sammanfattning: Nickel, Ni, är särskilt reglerat med avseende på risk för nickelallergi. Bestämmelserna finns i bilaga XVII till EU:s kemikalieförordning Reach.

Nickel, Ni, är en [tungmetall](#) som är särskilt reglerad med avseende på risk för nickelallergi. I Sverige och övriga EU har cirka 15 procent av kvinnorna och 2-5 procent av männen nickelallergi.

Lagstiftning

Nickel är begränsat enligt 27. i [Bilaga XVII till EU:s kemikalieförordning Reach](#).

I korthet gäller att nickel eller nickelföreningar inte får användas:

- i stift och ringar med mera som används under läkning av sår efter håltagning om de avger mer än 0,2 mikrogram nickel per kvadratcentimeter och vecka
- i varor som är avsedda att komma i direkt och långvarig kontakt med huden (till exempel örhängen, ringar, armband, knappar och spännen med mera) om mängden nickel som avges (i delar i kontakt med huden) överstiger 0,5µg/cm²/vecka
- i belagda varor enligt föregående punkt, om inte beläggningsen klarar kravet < 0,5µg/cm²/vecka i minst

Mer information:

[Begränsningar av kemiska ämnen i Reach](#) (Kunskapsbanken)

[Lokaler för hygienisk behandling](#) (Kunskapsbanken)

Artikelfakta

Dokumenttyp: Text
Källa: Lasses lathund
Publicerad av: Lasse Lind
Kontakt:
FMH Forum Miljö & Hälsa e-post:
info@fmh.se
Uppdaterad: 02 Nov 2011
Omdöme: Bra

Ge oss din åsikt om artikeln.

Artiklar avslutas oftast med stycket **Mer information**. Där finns länkar till information inom och utom Kunskapsbanken, som komplement till de länkar som lagts direkt inne i artikeltexten.

Artikelfakta beskrivs [på nästa sida](#)

Så använder du
Kunskapsbanken

[Introduktion](#)

[Strukturen](#)

[Artiklar](#)

[Artikelfakta](#)

[Sök och hitta](#)

[Textstorlek och
utskrift](#)

[Smått å gott](#)

Artikelfakta

Dokumenttyp anger vilken slags artikel det handlar om. De vanligaste dokumenttyperna är Text eller Text och tabell.

Källa anger varifrån artikeln härstammar. Det vanligaste är Lasses Lathund *) eller FMH (Forum Miljö & Hälsa), men det kan också vara referenser till annat material som Rapport, Central myndighet eller Projekt, Miljökontor.

Publicerad av anger vem hos FMH som ansvarar för den publicerade informationen och **Kontakt** vem man ska kontakta om man vill veta mer om innehållet i en artikel (oftast Forum Miljö & Hälsa men ibland den som är källa till informationen).

Omdöme anger en bedömning som Forum Miljö & Hälsa har gjort av artikelns innehåll enligt två alternativ:

Bra

Dålig/revideras

Merparten av artiklarna i Kunskapsbanken har omdömet Bra vilket betyder att de är aktuella och uppdaterade.

Artiklar med omdöme Dålig/revideras är antingen ännu alltför ofullständiga eller så vet vi att de behöver uppdateras men har för tillfället inte hunnit med det.

Med knapparna **Tyck till** och **Felrapport** kan man komma med åsikter om artiklarnas innehåll (Tyck till) eller rapportera eventuella fel i artiklarna (Felrapport). *Gör gärna det!*

Skriv i kommentarsrutan vad du tycker om artikeln eller anser är fel och gärna ditt namn, telefon eller e-postadress. Forum Miljö & Hälsa kan därefter rätta till felen.

*) Lasses Lathund syftar på boken "Vägvisare och lathund för miljö- och hälsoskydd" av Lasse Lind. Den utgör grund för informationen i Kunskapsbanken. Det innebär dock inte alltid att precis motsvarande information fanns i boken, och givetvis är informationen uppdaterad och kompletterad.

Artikelfakta

Dokumenttyp: Text

Källa: FMH

Publicerad av: Leif Lövström

Kontakt:

FMH Forum Miljö & Hälsa e-
post: info@fmh.se

Uppdaterad: 24 Sep 2019

Omdöme: Bra

Ge oss din åsikt om artikeln.

Tyck till

Felrapport

Det finns tre sätt att hitta informationen i Kunskapsbanken: Navigera, Fritextsökning och Nyckelord

1. Navigera i den hierarkiska trädstrukturen som utgår från huvudområdena i menyraden överst på alla sidor. Se vidare informationen under [Strukturen](#).

2. Fritextsökning

Sökrutan finns uppe till höger på alla sidor. Skriv in sökord och klicka förstöringsglaset eller tryck enter-tangenten.

- Endast ord med 3 eller flera tecken fungerar i sökningen. Flera ord får anges i sökrutan.
- Sökning med flera ord:
  - **Mellanslag** innebär **eller**: Ord åtskilda av mellanslag innebär att alla dokument som innehåller något av orden hittas.
  - **Plustecken**, +, omedelbart före ett ord innebär att det **måste finnas** i de dokument som hittas
  - **Minustecken**, -, omedelbart före ett ord innebär att det **inte får finnas** i de dokument som hittas
  - **Citationstecken** "runt en fras" kan användas för att **söka efter en hel fras**. Frasen behandlas då som ett ord i sökningen.
  - AND, OR och NOT används inte av denna sökmotor. +, mellanslag och - är alltså det som används istället.
- Versaler och gemener behandlas lika. Sökning på t.ex. BLY och bly ger samma sökresultat.

De dokument som hittas visas i en **träfflista** och är både artiklar och från artiklar länkade pdf-er.

Dokumentet i träfflistan visas med sammanfattning inom en ram, samt textutdrag där orden man sökt på gulmarkerats. Länkade pdf-er har ingen sammanfattning men här visas inom ramen dokumentets titel och/eller något från dess sidhuvud och ibland sidfot.

Ibland syns inga gulmarkerade ord. Det ska ändå finnas med i artikeln, men kanske i någon enda förekomst långt ner.

Exempel på hur en fritextsökning kan se ut visas på nästa sida.

Exempel på fritextsökning

da Administration Avfall Hälsoskydd Kemikalier Lagstiftning Livsmedel Miljöskydd Naturvård Smittskydd Övrigt A-C

+bly +bensin

Sökning på +bly +bensin gav 18 träffar.

TEMANord_Fordonstvatt

BAT – fordonstvätt TemaNord 2007:547 BAT – fordonstvätt TemaNord 2007:547 © Nordiska ministerrådet, Köpenhamn 2007 ISBN 978-92-893-1524-1 Tryck: Ekspressen Tryk...

...a considerably higher consumption, 4–5 kWh/car, of which the evaporation.....månader under vinterhalv- året (november–april). Bly, kadmium, krom nickel samt.....(t.ex. olja och bensin). De beskriver bl.a....

Länk till artikeln >

Poäng: 100%

Bly

Ämnesområde: [Kemikalier](#) » [Bedömning av kemikalier](#) » [Farliga ämnen](#) » [Information om kemiska produkter och ämnen](#) » [Metaller](#)

Bly är särskilt reglerat i bland annat bensin, färger, batterier, ammunition och i elektriska och elektroniska produkter.

...födan eller vid inandning. Förekomst och användning Bly och blyföreningar.....stort antal användningssätt som är undantagna från blyförbudet. Förpackningsmaterial Bly.....bly). Färger I kan bly svara för tre olika...

Länk till artikeln >

Poäng: 97%

Här har man sökt med plustecken före båda orden. Träfflistan har då bara med de 18 dokument där både bensin och bly finns med. Här syns de första två träffarna.

Träffarna sorteras efter relevans för sökordens förekomst i dokumenten. Det anges med ett procenttal under sökträffen.

Den första träffen är en länkad pdf. De visas utan ämnesområde.

Den andra träffen är en artikel. För artiklar visas ämnesområdet med sökväg.

För att öppna ett dokument klickar man på dess titel, eller på *Länk till artikel* under utdraget som visas.

Dokument som öppnas från träfflistan visas i en ny flik i webbläsaren.

Välj åter fliken med träfflistan för att öppna andra dokument.

3. Söka på Nyckelord

Sökning på nyckelord görs på Kunskapsbankens hemsida.

Hemsida

Administration

Avfall

Detta är en **kompletterande sökmöjlighet**. Ett klick på nyckelord [Från A till Ö](#) visar en alfabetiskt sorterad lista över alla nyckelord artikelförfattarna taggat sina artiklar med. Under varje nyckelord finns de artiklar som har med detta ord som nyckelord. Här skriver man alltså inte in något sökord utan klickar på begynnelsebokstav och rullar sedan ner till det nyckelord man är intresserad av.

I detta exempel har man klickat på G och här ses övre delen av den alfabetiskt sorterade träfflistan.

Sök på nyckelord Från A till Ö.

A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z Å Ä Ö

0-9

G

- galleria**
  - ▶ Rättsfall lukt och dofter i offentliga lokaler
- gallring**
  - ▶ Gallra eller bevara handlingar - litteratur
- gamma**
  - ▶ Allmänt om joniserande strålning
  - ▶ Bedömning och jämförelser av radon
  - ▶ Mätmetoder för joniserande strålning
- gammaspectrometer**
  - ▶ Mätning av radon i mark
- gammastrålning**
  - ▶ Bedömning och mätning av gammastrålning
  - ▶ Besträlning av livsmedel
  - ▶ Markradon
  - ▶ Mätning av radon i vatten

När man klickat på en bokstav tar det en liten stund innan träfflistan presenterats.

Observera: Ett nyckelord kan mycket väl finnas i texten i andra artiklar än de som framkommer i nyckelordslistan. T.ex. så får man vid fritextsökning på galleria 4 träffar, medan galleria bara finns som nyckelord till den enda artikel som visas här. Å andra sidan kan en artikel vara taggad med nyckelord som inte finns i dess text, men som är relevant för vad artikeln handlar om. Nyckelord kan alltså vara en möjlighet att hitta något man inte lyckats finna med fritextsökning.

För att söka inom ett dokument som öppnats (artikel eller pdf) har Kunskapsbanken inga egna verktyg. Använd det som hör till appen du använder (webbläsare eller pdf-läsare). Vanligtvis trycker man Ctrl+F för att aktivera appens sökfunktion.

[Introduktion](#)

[Strukturen](#)

[Artiklar](#)

[Artikelfakta](#)

[Sök och hitta](#)

[Textstorlek och
utskrift](#)

[Smått å gott](#)

Textstorlek och utskrift

Textstorlek. Kunskapsbanken har ingen egen funktion för att ändra textens storlek på skärmen. Använd istället webbläsarens zoom-funktion. Enklast i de flesta fall genom att hålla Ctrl intryckt och använda musens scrollhjul. Kunskapsbankens innehåll anpassar sig väl till olika zoomnivåer utan att något försvinner från skärmen. Vid alltför stor inzoomning döljs dock menyraden med huvudområdena.

När en artikel är öppnad syns även symbolen för **utskrift**. Klicka utskriftssymbolen och du får artikeln utskriven, inklusive rutan med artikelfakta.

Utskriftsdatum och titel läggs till överst på utskriftssidorna. Längst ner på sidorna står artikelns URL (webbadress) och på utskriftens sista sida kontaktuppgifter till FMH och uppgift om copyright.

[Introduktion](#)

[Strukturen](#)

[Artiklar](#)

[Artikelfakta](#)

[Sök och hitta](#)

[Textstorlek och
utskrift](#)

[Smått å gott](#)

Smått å gott

Man kan spara artiklar i Kunskapsbanken som **favorit/bokmärke** i sin webbläsare. Artikelns titel blir favoritens namn (om man inte ändrar själv). Observera att man måste vara inloggad i Kunskapsbanken för att det ska fungera att välja favorit/bokmärke. Är man inte det kommer man bara till välkomstsidan för FMH.

Man kan om man vill också använda sig av **en artikels URL** (adressen i webbläsarens adressrad), t.ex. för att enkelt leda en kollega som också använder Kunskapsbanken till en viss artikel. URL-en kan se ut så här:

https://kunskapsbanken.fmh.se/knowledge_bank/kemikalier/bedomning-av-kemikalier/farliga-amnen/information-om-kemiska-produkter-och-amnen/olja-bensin-diesel-och-alternativa-branslen/ . För att det ska fungera för mottagaren, som t.ex. får URL-en som en länk i ett mejl, så måste denne förstås vara inloggad i Kunskapsbanken.

Externa webbsidor som länkas från artiklar öppnas alltid i en ny flik. Man har kvar artikeln öppen i dess egen flik.

Pdf-er länkade från artiklar används ofta för tabellsammanställningar och liknande som inte fungerar så bra layoutmässigt att presentera direkt i artikeltexten.

Kunskapsbanken undviker när det är möjligt att länka direkt till **pdf-er som finns externt**. Anledningen är att sådana länkar riskerar att träffa äldre dokument som ligger kvar trots att de ersatts av nyare eller som inte längre har någon giltighet.

Därför länkar vi hellre till en webbsida där pdf-en i fråga finns länkad. Då är det mindre risk att länken kan komma att gå till en version som blivit inaktuell.

Denna goda regel går dock långt ifrån alltid att följa, beroende på hur webbstrukturen ser ut hos utgivaren ifråga.

Du kan alltid återvända till **denna manual** via Kunskapsbankens hemsida.

På hemsidan finns också direktlänkar till **nya artiklar** samt **Frågor och Svar**

Hemsida Administration Avfal

